

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pro regionální rozvoj

2010/2160(INI)

11. 2. 2011

NÁVRH ZPRÁVY

o současné situaci a budoucí součinnosti mezi EFRR a ostatními strukturálními fondy v zájmu větší účinnosti
(2010/2160(INI))

Výbor pro regionální rozvoj

Zpravodaj: Georgios Stavrakakis

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ	10

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o současné situaci a budoucí součinnosti mezi EFRR a ostatními strukturálními fondy v zájmu větší účinnosti (2010/2160(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na čl. 174 odst. 1 a čl. 175 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti¹, a zejména na čl. 9 odst. 4 tohoto nařízení,
- s ohledem na rozhodnutí Rady 2006/702/ES ze dne 6. října 2006 o strategických obecných zásadách Společenství pro soudržnost²,
- s ohledem na své usnesení o řízení a partnerství na vnitrostátní a regionální úrovni a o základně pro projekty v oblasti regionální politiky ze dne 21. října 2008³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 11. března 2009 o politice soudržnosti: investice do reálné ekonomiky⁴,
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. března 2009 o vzájemném doplňování se a koordinaci politiky soudržnosti s opatřeními pro rozvoj venkova⁵,
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. března 2009 o zelené knize o územní soudržnosti a stavu jednání o budoucí reformě politiky soudržnosti⁶,
- s ohledem na své usnesení ze dne 20. května 2010 o provádění součinnosti fondů na podporu výzkumu a inovace v nařízení (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a sedmém rámcovém programu pro výzkum a rozvoj ve městech a regionech a také v členských státech a v Unii⁷,
- s ohledem na své usnesení ze dne 20. května 2010 o přispění politiky soudržnosti k dosahování cílů Lisabonské strategie a strategie EU 2020⁸,
- s ohledem na své usnesení ze dne 20. května 2010 o vytvoření jednotného trhu pro spotřebitele a občany⁹,

---

¹ Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 25.

² Úř. věst. L 291, 21.10.2006, s. 11.

³ Úř. věst. C 15 E, 21.1.2010, s. 10.

⁴ Přijaté texty, P6_TA(2009)0124.

⁵ Úř. věst. C 117 E, 6.5.2010, s. 46.

⁶ Přijaté texty, P6_TA(2009)0163.

⁷ Přijaté texty, P7_TA(2010)0189.

⁸ Přijaté texty, P7_TA(2010)0191.

⁹ Přijaté texty, P7_TA(2010)0186.

- s ohledem na své usnesení ze dne 7. října 2010 o regionální politice a politice soudržnosti EU po roce 2013¹,
  - s ohledem na své rozhodnutí ze dne 12. prosince 2010 o řádné správě s ohledem na regionální politiku EU²,
  - s ohledem na 20. výroční zprávu Komise ze dne 21. prosince 2009 o čerpání strukturálních fondů (v roce 2008) (KOM(2009)0617/2),
  - s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. března 2010 nazvané „Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“ (KOM(2010)2020),
  - s ohledem na sdělení Komise ze dne 31. března 2010 nazvané „Politika soudržnosti: Strategická zpráva za rok 2010 o provádění programů na období 2007–2013“ (KOM(2010)0110),
  - s ohledem na sdělení Komise ze dne 6. října 2010 nazvané „Příspěvek regionální politiky k inteligentnímu růstu v rámci strategie Evropa 2020“ (KOM(2010)0553),
  - s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. října 2010 o správě věcí veřejných a rozvoji (KOM(2010)0700),
  - s ohledem na pátou zprávu o ekonomické, sociální a územní soudržnosti: budoucnost politiky soudržnosti (pátá zpráva o soudržnosti), vytvořenou v listopadu 2010,
  - s ohledem na sdělení Komise ze dne 9. listopadu 2010 o závěrech páté zprávy o ekonomické, sociální a územní soudržnosti (KOM(2010)0642),
  - s ohledem na dopis, který předsedovi Komise zaslali komisař pro regionální politiku, komisařka pro námořní záležitosti a rybolov, komisař pro zaměstnanost, sociální věci a začlenění a komisař pro zemědělství a rozvoj venkova,
  - s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Výboru pro regionální rozvoj a na stanoviska Rozpočtového výboru a Výboru pro zaměstnanost a sociální věci (A7-0000/2011),
- A. vzhledem k tomu, že článek 174 Smlouvy o fungování Evropské unie stanoví, že Unie za účelem podpory harmonického vývoje rozvíjí a prosazuje svou činnost vedoucí k posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti,
- B. vzhledem k tomu, že bod odůvodnění 40 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 uvádí, že programování by mělo zajistit koordinaci fondů navzájem a s ostatními stávajícími finančními nástroji, Evropskou investiční bankou a Evropským investičním fondem (EIF), a že tato koordinace by měla rovněž zahrnovat přípravu komplexních finančních plánů a partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem,

¹ Přijaté texty, P7_TA(2010)0356.

² Přijaté texty, P7_TA(2010)0468.

- C. vzhledem k tomu, že Komise ve strategii Evropa 2020 přislíbila mobilizovat finanční nástroje EU – konkrétně mimo jiné podporu rozvoje venkova a strukturální fondy, programy výzkumu a vývoje, transevropské sítě, rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace, EIB – jakožto součást systematické strategie financování, jež spojí financování ze zdrojů EU, členských států a ze soukromých prostředků v kontextu vlajkové iniciativy nazvané „Evropa méně náročná na zdroje“, v čemž se odráží potřeba soudržnosti mezi politikami a nástroji,
- D. vzhledem k tomu, že pátá zpráva o soudržnosti jednoznačně uznává, že účinné prosazování regionálního rozvoje vyžaduje úzkou koordinaci veřejných politik na všech úrovních,
- E. vzhledem k tomu, že Rada ve svých závěrech ke strategické zprávě Komise za rok 2010 o provádění programů politiky soudržnosti ze dne 14. června 2010 zdůraznila „potřebu dalšího zlepšování koordinace politiky soudržnosti a případně jiných politik EU i vnitrostátních politik, aby se zvýšila účinnost plnění společných cílů koordinovanějším způsobem“, a dále „skutečnou přidanou hodnotu vytvořenou jedním strategickým přístupem a společnými prováděcími pravidly Evropského fondu pro regionální rozvoj, Fondu soudržnosti a Evropského sociálního fondu v rámci obecného rámce politiky soudržnosti“,
- F. vzhledem k tomu, že komisař pro regionální politiku, komisařka pro námořní záležitosti a rybolov, komisař pro zaměstnanost, sociální věci a začlenění a komisař pro zemědělství a rozvoj venkova v dopise, který adresovali předsedovi Komise Barrosovi, uznali, že „je třeba zvýšit integraci různých politik EU s cílem zajistit udržitelný hospodářský rozvoj podporující začlenění, kterého Unie musí dosáhnout“, a navrhuji „sestavit na úrovni EU společný strategický rámec na období po roce 2013, který se bude vztahovat na Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond, Fond soudržnosti, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský rybářský fond“,
- G. vzhledem k tomu, že reforma strukturální politiky v programovém období 2007–2013 vedla k tomu, že fond pro rozvoj venkova byl vyčleněn z obecného rámce strukturálních fondů,
- H. vzhledem k tomu, že racionalizace výdajů si žádá vyšší účinnost politik na úrovni EU i úrovni vnitrostátní, regionální a místní, a vzhledem k tomu, že užší koordinace a větší vzájemné doplňování jsou podstatnými prvky budoucí modernizace politiky soudržnosti,
- I. vzhledem k tomu, že v současné době využívané součinnosti do značné míry závisí na schopnosti příjemců organizačně a strategicky kombinovat podporu z různých nástrojů EU,
- J. vzhledem k tomu, že přístup založený na místním rozvoji může výrazně přispět k účinnosti politiky soudržnosti, zatímco výhradní důraz na otázky spojené s městy a jejich rolí v rámci politiky soudržnosti by mohl vést k nevyváženému rozvoji městských a venkovských oblastí,
- K. vzhledem k tomu, že je naléhavě zapotřebí konsolidovat veřejné rozpočty a je na to vyvíjen tlak, což vyžaduje inovativnější kroky k posílení vlivu veškerých dostupných

finančních prostředků, a vzhledem k tomu, že účinná koordinace politik a nástrojů přinese úspory času a zdrojů a skutečný pokrok z hlediska účinnosti,

- L. vzhledem k tomu, že o koordinaci a součinnost je nutné usilovat jak horizontálně (soudržností napříč jednotlivými politikami), tak vertikálně (spoluprací a koordinací mezi jednotlivými úrovněmi správy),
- M. vzhledem k tomu, že neucelený přístup může vést k tomu, že mezi politikami budou mezery, budou se překrývat nebo si dokonce odporovat, veřejné působení bude rozporuplné a že bude docházet ke zdvojování zdrojů, což se projeví na účinnosti veřejných politik na regionální úrovni a na jejich dopadu na úrovni vnitrostátní, a vzhledem k tomu, že se zdá, že Komise ve svých posledních politických dokumentech koncepci integrovaného přístupu dostatečně neprosazuje,
- N. vzhledem k tomu, že více integrovaná, soudržná a účinná politika soudržnosti vyžaduje větší úsilí o přizpůsobení evropských politik specifickým potřebám a prostředkům jednotlivých území a regionů Unie,
- O. vzhledem k tomu, že strategické obecné zásady – v souvislosti s obecnými pokyny ohledně zlepšení přístupu k finančním prostředkům – vyžadují lepší koordinaci fondů,
- P. vzhledem k tomu, že strategické obecné zásady výslovně požadují podporu součinnosti mezi strukturální politikou, politikou zaměstnanosti a politikou rozvoje venkova, přičemž je v této souvislosti zdůrazněno, že členské státy by měly zajišťovat součinnost a soudržnost mezi opatřeními, která mají být na daném území a v dané oblasti činnosti financována z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Fondu soudržnosti, Evropského sociálního fondu, Evropského rybářského fondu a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova; a vzhledem k tomu, že současně stanovují, že hlavní zásady ve vztahu k demarkační linii a mechanismu koordinace mezi opatřeními podporovanými z jednotlivých fondů by měly být definovány v národních strategických referenčních rámcích či národních strategických plánech,
- Q. vzhledem k tomu, že v přezkumu v polovině období je uznáno, že pružnost rozpočtu je omezená a existují překážky změnám priorit dokonce i v rámci programů, a dále se konstatuje, že nesoulad mezi programy a velká administrativní zátěž snižují účinnost,
- R. vzhledem k tomu, že v současné situaci po krizi je více než předtím důležité porozumět procesům v ekonomikách členských států a seznámit se s výsledky, kterých bylo dosaženo díky využití prostředků z EU,
- S. vzhledem k tomu, že je důležité zajistit viditelnost a „evropskou přidanou hodnotu“ příspěvku EU,
- 1. požaduje, aby byl navržen jednotný strategický rámec, který by zajistil jednotný přístup a využil součinnosti mezi veškerými opatřeními, která v místě slouží dalším cílům politiky soudržnosti, jak jsou definovány ve Smlouvách, a jsou financována z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Fondu soudržnosti, Evropského sociálního fondu, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského rybářského fondu;

2. vítá návrh uvedený v přezkumu rozpočtu, aby Komise přijala společný strategický rámec s cílem posílit integraci politik EU v zájmu plnění strategie Evropa 2020; poukazuje však na to, že posílená součinnost mezi opatřeními financovanými z uvedených pěti fondů v rámci společného strategického rámce mají zásadní význam nejen z hlediska naplnění cílů strategie Evropa 2020, ale v první řadě pro dosažení cílů politiky soudržnosti zakotvených ve Smlouvě;
3. vítá pátou zprávu o soudržnosti, která je sice zaměřena v první řadě na to, jak může příspěvek těchto regionů a politika soudržnosti přispět k naplnění cílů strategie Evropa 2020, ale obsahuje i mnoho závěrů potvrzujících klíčový význam posílené součinnosti mezi strukturálními fondy, včetně Fondu soudržnosti;
4. domnívá se, že výdaje v oblasti politiky soudržnosti je nutné racionalizovat tím, že se sníží rozptýlenost nástrojů a směřování finančních prostředků, a vítá návrh Komise, aby byly lépe stanoveny priority a aby se zdroje na úrovni EU i členských států v zájmu dosažení výraznější koordinace mezi fondy lépe tematicky soustředily na určitý počet priorit, u nichž by mohlo dojít k posílení strategické povahy této politiky; zdůrazňuje však, že členské státy a orgány na regionální a místní úrovni stále potřebují dostatečnou pružnost k tomu, aby mohly priority přizpůsobit svým konkrétním rozvojovým potřebám;
5. zdůrazňuje, že mnohé iniciativy zaměřené na hospodářský rozvoj v rámci politiky soudržnosti nevytvářejí jednoduše příležitosti, jichž by se bylo žádoucí chopit, ale pro jejich úspěch je zásadní zabývat se jak lidskými, tak materiálními faktory (zlepšení infrastruktury například automaticky nepřináší větší růst, není-li spojeno s investicemi do vzdělávání, podnikání a inovací); domnívá se tedy, že zvýšená součinnost mezi Evropským fondem pro regionální rozvoj, Evropským sociálním fondem a Fondem soudržnosti maximalizuje vliv těchto fondů na rozvoj;
6. je toho názoru, že opatření v oblasti rozvoje venkova financovaná z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a opatření v oblasti rybolovu zaměřená na udržitelný rozvoj financovaná z Evropského rybářského fondu by měla být společně s dalšími strukturálními fondy, zejména Fondem pro regionální rozvoj, Fondem soudržnosti a Evropským sociálním fondem, začleněna do jednotného rámce; vyzývá proto Komisi, aby posoudila, zda lze komplexní přístup k rozvoji venkovských a rybářských společenství v souladu s cílem územní soudržnosti zabezpečit pomocí přesunu opatření v oblasti místního rozvoje z těchto dvou fondů pod „zastřešující soudržnost“ nebo přinejmenším prostřednictvím jasnější součinnosti mezi všemi fondy; domnívá se, že takový přístup by zohlednil celkovou souvislost klíčových politik s územním dopadem a umožnil by těm, kdo se aktivně podílejí na rozvojových procesech na regionální a místní úrovni, realizovat účinnou politiku spojenou s konkrétním místem a přizpůsobenou místním potřebám venkovských a rybářských oblastí či malých ostrovů;
7. zdůrazňuje, že by měla být dále posílena koordinace nejen mezi nástroji politiky soudržnosti jako takovými (Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond a Fond soudržnosti), ale i mezi opatřeními financovanými z těchto nástrojů a činnostmi prováděnými v rámci transevropských sítí, sedmého rámcového programu a rámcového programu pro konkurenceschopnost;

8. domnívá se, že takové vzájemné posilování a koordinace politik EU může nepochybně zajistit nejlepší možné výsledky použití prostředků z rozpočtu EU;
9. zdůrazňuje však, že mnohé členské státy se při koordinaci jednotlivých fondů potýkají s problémy a otevřeně vyjádřily obavy z nedostatečné součinnosti mezi fondy a v některých případech dokonce z jejich překrývání; v této souvislosti zdůrazňuje, že složitá pravidla pro řízení fondů vyžadují vysokou úroveň institucionálních kapacit, díky nimž teprve bude možné překonat překážky a uspokojivě koordinovat uplatňování fondů;
10. zdůrazňuje, že společná pravidla pro řízení fondů, způsobilost pro čerpání, provádění auditů a podávání zpráv o projektech financovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského rybářského fondu (zejména pokud jde o opatření na podporu zvýšení hospodářské rozmanitosti venkovských a rybářských oblastí) by hrála nejen klíčovou úlohu při posilování a usnadňování účinnějšího provádění programů politiky soudržnosti, ale výrazně by pomohla i snahám o zjednodušení; domnívá se dále, že by se tím zjednodušilo jak využití fondů ze strany příjemců, tak správa fondů vnitrostátními orgány, přičemž by se snížilo riziko chyb při poskytování potřebných výjimek s ohledem na specifika jednotlivých politik, nástrojů a příjemců a usnadnila by se účast v programech politiky soudržnosti pro malé subjekty, stejně jako čerpání dostupných prostředků;
11. zdůrazňuje proto, že je nutné zachovat a posílit model jednoho obecného nařízení vztahujícího se na pravidla pro správu, způsobilost, audit a podávání zpráv ve spojení se stručnými nařízeními určenými pro specifický fond, v nichž se odráží individuální politické cíle konkrétních fondů; zdůrazňuje dále, že koordinace musí probíhat na všech úrovních vytváření politik, počínaje strategickým plánováním přes provádění, platby až po uzavření, audit a hodnocení;
12. zdůrazňuje zároveň, že je v členských státech na regionální a místní úrovni i na straně zúčastněných subjektů nutné zvýšit administrativní kapacitu s cílem překonat překážky efektivní součinnosti mezi strukturálními fondy a dalšími fondy a podpořit účinné vytváření a provádění politik; trvá na tom, že v tomto ohledu musí zásadní úlohu hrát Komise;
13. vyzývá Komisi, aby prověřila nejúčinnější způsoby posílení součinnosti v místě; navrhuje v této souvislosti, že by měla být zvažena možnost dovolit členským státům, aby si zvolily pro každý region jediný operační program, který bude financován z různých fondů (Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond, Fond soudržnosti, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský rybářský fond) a bude jej spravovat jediný řídicí orgán;
14. vyzývá Komisi, aby ve světle spolehlivých a komplexních údajů o používání a dopadu ustanovení o křížovém financování předložila návrhy pro jejich přezkum a odstranění překážek jejich uplatňování s cílem zajistit větší míru zjednodušení a větší právní jistotu při jejich uplatňování oproti současnému stavu;
15. vyzývá Komisi, aby povzbudila členské státy k tomu, aby rozšířily mechanismy řízení politiky soudržnosti (například plánování, financování a realizaci v partnerství mezi

vnitrostátní, regionální a místní úrovni) i na fondy spadající do plánovaného společného strategického rámce, aby se tak zvýšila účinnost vynakládání veřejných prostředků;

16. vyzývá Komisi, aby při vytváření nového společného strategického rámce a při předkládání návrhů nařízení začlenila ustanovení umožňující partnerství na místní a regionální úrovni (měst, regionů, funkčních regionů, skupin místních orgánů), aby se jednotlivé toky prostředků EU spojily na příslušných územích do soudržného a integrovaného rámce;

17. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a členským státům.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Místo a čas pro větší koordinaci a součinnost

Zpravodaj se domnívá, že důvod pro výraznější pokusy o koordinaci práce fondů a programů EU zásadním způsobem vyplývá z toho, že Evropa nyní vstupuje do pokrizového období. Je jasné, že v následujících letech nás potřeba konsolidace veřejných rozpočtů donutí k větší inovativnosti a k úsilí o dosažení většího účinku dostupných finančních prostředků¹. Existenci této příležitosti již rozpoznala řada subjektů.

Parlament v několika usneseních důsledně trval na potřebě „součinnosti a integrovaného přístupu mezi různými odvětvovými politikami s cílem dosáhnout co nejlepšího výsledku, pokud jde o růst a rozvoj přímo v jednotlivých regionech“ a na tom, „že je třeba zavázat se k jednotné a pružné politice EU“². Zaměření se na společné působení fondů na regionální a/nebo místní úrovni zvyšuje jejich přidanou hodnotu a místním zúčastněným subjektům umožňuje, aby přizpůsobily konkrétní opatření skutečným hospodářským a sociálním potřebám, a tudíž i stavu zaměstnanosti v jednotlivých regionech (strategie místního rozvoje, rozvojové plány, které vychází z dané lokality atd.).

Koordinace finančních prostředků, dosavadní výsledky

Co se týče Evropského sociálního fondu, ze zkušeností jasně vyplývá, že finanční prostředky poskytované Evropským fondem pro regionální rozvoj na hospodářskou činnost (inovace, výzkum, malé a střední podniky, životní prostředí atd.) mohou být využity účinněji, jsou-li úzce koordinovány s činnostmi, které tento fond provádí, a jsou-li jejich součástí. Je tomu tak především vzhledem ke skutečnosti, že úspěch většiny programů a opatření závisí do značné míry na úspěšném propojení několika faktorů, mezi nimiž má rozvoj lidských zdrojů největší význam. Zvýšení evropské přidané hodnoty obou strukturálních fondů je spojeno s pokrokem při zajišťování součinnosti mezi hospodářskými a sociálními zásahy.

Reforma strukturální politiky v programovém období 2007–2013 vedla k tomu, že fond pro rozvoj venkova byl vyčleněn z obecného rámce strukturálních fondů. Důraz byl kladen na to, aby jeho vyčlenění nevedlo ke zdvojení nebo naopak vypuštění cílů a aby rozvojové příležitosti byly ve stejné míře zajištěny ve venkovských i městských oblastech, nicméně v tomto ohledu z regionů přicházejí rozporuplné zprávy. Mají-li být politiky pro rozvoj venkova účinné, je třeba úzká koordinace s opatřeními prováděnými v rámci Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a rovněž s nástroji regionální politiky. V souvislosti s tím Evropský parlament důsledně trvá na tom, že je nezbytné bedlivě sledovat oddělení rozvoje venkova od politiky soudržnosti, aby bylo možné posoudit jeho skutečný dopad na rozvoj venkovských oblastí. Výsledky vyčlenění Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova z oblasti politiky soudržnosti by měly být pečlivě vyhodnoceny.

Žádnou novinkou nejsou požadavky na větší flexibilitu ve využívání finančních prostředků ani na vytvoření správní kultury, která podporuje multidisciplinární přístup a zjednodušení správy finančních prostředků. Co se týče součinnosti strukturálních fondů, sedmého rámcového programu pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace a rámcového

---

² Usnesení Evropského parlamentu ze dne 24. března 2009 (P6_TA(2009)0163).

programu pro konkurenceschopnost a inovaci, trvá Evropský parlament na tom, že je nutné se vyhnout situaci, kdy by byly kapacity ve velké míře soustředěny v hospodářských klastrech a ve vysoce rozvinutých regionech EU, a vyjádřil politování nad tím, že o součinnosti financování se stále ještě příliš neví.

Součinnost ano, ale jak?

Podstatné prvky koordinace již byly zavedeny, avšak v zájmu lepší součinnosti mohou být ještě posíleny. Nástroje politiky soudržnosti EU (Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond a Fond soudržnosti) jsou spravovány ve společném rámci, jehož součástí jsou strategické obecné zásady, platby i podávání zpráv. To však nestačí. Koordinaci lze posílit mezi nástroji politiky soudržnosti i nad jejich rámec.

Součástí integrovaného systému plánování a provádění mohou být veškeré oblasti politik, například v rámci národního rozvojového plánu, nebo v případě jednotlivých složitých problémů se takový systém může vztahovat pouze na několik oblastí politiky (např. strategie EU 2020). Přednost integrovaného plánování spočívá v pochopení skutečnosti, že složité problémy nelze řešit pouze jednostranným přístupem – nezaměstnanost nevyřeší pouze školení nezaměstnaných, stejně tak je nutné zavést politiky, které vedou k vytváření pracovních míst, jako je např. podpora malých a středních podniků, začínajících podniků atd. Je-li cílem dosáhnout toho, aby nějaký nedostatečně rozvinutý stát/region dostihl ostatní, pak zásadní pokrok v jeho celkovém rozvoji nepřinese zavedení odděleně řízených politik pro různá odvětví, jako je např. infrastruktura dopravy nebo životního prostředí¹. Neucelený přístup může vést k tomu, že se politiky budou překrývat nebo si dokonce odporovat, veřejné působení bude rozporuplné a bude docházet ke zdvojení zdrojů, což ovlivní účinnost veřejných politik na regionální úrovni i jejich účinek na úrovni vnitrostátní².

V kontextu politiky soudržnosti EU to znamená, že tento účel, tedy aby podporované regiony dostihly ostatní, sleduje stávající systém plánování a provádění, který sdružuje politiky (a finanční prostředky jim určené) v oblasti rozvoje lidských zdrojů, rozvoje podnikání, zejména malých a středních podniků, rozvoje infrastruktury atd. Všechny tyto politiky by jednotlivě dosáhly menších výsledků, než jakých v současnosti dosahují společně v rámci integrovaného systému plánování a provádění. Klíčem k otevření potenciálu zaostávajících regionů je společné plánování a provádění strukturálních fondů a Fondu soudržnosti a jejich dokonalejší opětovné spojení s Evropským fondem pro rozvoj venkova a Evropským rybářským fondem.

Součinnost a koordinace automaticky neznamenají, že bude stanoveno jedno řešení vhodné pro všechny. Naopak, vyzývají k úzké strategické koordinaci nástrojů, politik a aktérů, aby byly předkládány pečlivě navržené intervence a programy, které v rámci integrovaného přístupu vycházejícího z dané lokality zohledňují územní specifika a komparativní výhody či zvláštní rysy každého regionu³.

*****

---

¹ Publikace OECD z roku 2009: *Regions matter: economic recovery, innovation and sustainable growth* (Na regionech záleží: hospodářská obnova, inovace a udržitelný růst), s. 125.

² Tamtéž.

³ Studijní aplikovaný výzkumný projekt EDORA – Evropské rozvojové příležitosti ve venkovských oblastech, který proběhl v rámci Evropské pozorovací sítě pro územní plánování (ESPON 2013), červenec 2010, část B, s. 48.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti se zpravodaj domnívá, že se v současné době nacházíme v nelehké situaci, neboť pomalu překonáváme důsledky finanční a hospodářské krize, máme však možnost využít čas, který zbývá do příštího jednání o dalším víceletém finančním rámci tak, abychom dosáhli větší míry součinnosti fondů a programů EU prostřednictvím mechanismu pro ještě rozsáhlejší koordinaci. Jeho součástí musí být pozvednutí stávajících strategických obecných zásad na novou úroveň strategického plánování tím, že bude stanoven jednotný strategický rámec a že obecný rámec pro nástroje politiky soudržnosti EU bude doplněn o další odkazy na jiné programy, které mají vztah k EU.